

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

У сучасному інформаційному світі бухгалтерський облік, як найдавніша інформаційна система, переживає на даний момент так звану стадію «перезавантаження» - пошуку нових ідей. В розвинутих країнах все більше проглядається концепція сприйняття бухгалтерської системи як важливого елементу національної безпеки та одного із найдієвіших факторів економічного проникнення на ринки країн третього світу.

Сьогodenний процес глобалізації економіки зумовлює необхідність появи нових, доцільних для всіх, організаційних та методичних підходів до міжнародної гармонізації (уніфікації) бухгалтерського обліку.

Україна не тільки не намагається впливати на стратегію побудови міжнародного обліку світовою спільнотою, а й, насправді, втрачає в національних інтересах через другорядне значення, що відводиться у вітчизняній практиці бухгалтерським реформам.

Наукові дискусії з приводу доцільності існування та перспектив розвитку галузевих систем бухгалтерського обліку мають вагому актуальність для України, де фінансова звітність, а, отже, і вимоги до ведення бухгалтерського обліку є незмінними для аптеки, шахти, сільськогосподарського чи інших підприємств. Дивно, але прихильники такого уніфікованого для всіх і вся підходу посилаються на вимоги МСФЗ, хоча у самій Концептуальній основі МСФЗ є принцип галузевої практики, який передбачає виключення із загальних правил для певних сфер і галузей обліку.

Думки про збільшення кількості стандартів можуть здатися і невдалими, проте варто лише звернутися до історії а, тим більше, прислухатись до тенденцій у світі. У світовій економіці компанії та цілі країни конкурують у рамках глобальних галузей. Інвестори, аналітики, інші користувачі – вимагають від бухгалтерського обліку більш повної інформації.

Отже, чіткі та узгоджені галузеві стандарти необхідні, а їх розробка цілком реальна за широкої співпраці всіх бухгалтерських інститутів країни.

Незважаючи на безперечну необхідність попереднього означення теоретичних доктрин та практичних підходів перед здійсненням будь-якого реформування, в Україні до цих пір не прийнято національної Концепції розвитку бухгалтерського обліку.

Урядова Програма та Стратегія переходу національної системи обліку на МСФЗ не можуть знищити потребу в комплексному теоретико-фундаментальному розвитку бухгалтерського обліку. Необхідними діями для подальшого розвитку обліку на підприємствах аграрного сектору є окреслення

теоретико-практичних підходів до впровадження розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки України на основі сучасних економічних теорій, стану вітчизняних інституцій та можливостей науки.

Одними з найважливіших дій є вивчення існуючих зарубіжних облікових концепції та вітчизняних наукових напрацювань з цього питання; проаналізувати проблеми, на вирішення яких саме націлені подальші зміни і розвиток обліку в аграрному секторі економіки.

Необхідно пам'ятати, що на міжнародні бухгалтерські «правила гри» краще впливати на стадіях їх розробки, ніж потім намагатися адаптувати їх під національну специфіку. Це по-перше стосується тих сегментів «правил», де Україна позиціонує себе лідером у світі. Серед таких беззаперечно має бути розвиток бухгалтерського обліку та професії бухгалтера в аграрному секторі економіки. Приклад невдалого адаптування МСБО 41 «Сільське господарство» має бути для останніх негативним уроком.

Особлива увага подальшого розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки має бути приділена побудові методології обліку земель сільськогосподарського призначення, біологічних активів, сільськогосподарських енергетичних запасів, специфіці інтелектуального капіталу, бюджетній підтримці розвитку виробництва та сільських територій, екології та природокористування. Постановка нової методології обліку – передувє запровадженню МСФЗ другого (галузевого) рівня і має за мету розкриття вартісної специфіки та значимості аграрної галузі в розвитку людства.

У цьому випадку важлива концентрація зусиль – країни, науки та професійних об'єднань бухгалтерів задля вивчення зарубіжного досвіду, підтримання вагомих напрацювань радянської школи аграрного обліку та усвідомлення національної причетності до фізіократичних доктрин розвитку бухгалтерського обліку.

Вихід України на головні ролі в розробці міжнародних стандартів бухгалтерського обліку для сільськогосподарської діяльності мотивовано не тільки бажанням та амбіціями вітчизняних вчених і лідерів професійних бухгалтерських об'єднань, а й необхідністю держави мати лідируючі позиції на світовому ринку продуктів харчування, біопалива та біоенергетики.